

LIFE IS FOR SHARING.

T-MOBILE POLSKA S.A.
ul. Marynarska 12, 02-674 Warszawa

Urząd Komunikacji Elektroniczej
Ul. Giełdowa 7/9
01-211 Warszawa

DATA 18 stycznia 2019 r.

DG/1700/BSR/22/2019

Dotyczy: DHRT.SMP.6040.81.2018

W związku z prowadzonym postępowaniem konsultacyjnym dotyczącym projektu decyzji w sprawie hurtowego rynku świadczenia usługi zakańczania połączeń w publicznej sieci telefonicznej w stałej lokalizacji T-Mobile Polska, w załączeniu do pisma przedstawiam stanowisko T-Mobile Polska.

Z poważaniem,

CEZARY ALBRECHT
Dyrektor Departamentu Prawnego
i Spraw Regulacyjnych

Stanowisko konsultacyjne dotyczące projektu decyzji w sprawie hurtowego rynku świadczenia usługi zakańczania połączeń w publicznej sieci telefonicznej w stałej lokalizacji T-Mobile Polska (znak: DHRT.SMP.6040.81.2018) – dalej „Projekt Decyzji”

Uwagi ogólne

1. W ocenie T-Mobile Polska (dalej „TMPL”) istnieje ryzyko, iż Prezes UKE błędnie przyjął podział merytoryczny w decyzji częściowej. Ryzyko wynika z tego, iż kolejna decyzja częściowa może w praktyce zostać uznana, jako decyzja zmieniająca zapisy Projektu Decyzji, a nie jako kolejna decyzja częściowa, która może funkcjonować w sposób samodzielny.

Wprowadzenie wysokości stawki za usługę zakańczania połączenia w publicznej sieci telefonicznej (dalej „FTR”) w kolejnej decyzji częściowej, najprawdopodobniej będzie wymagało dokonania zmiany zapisu odnoszącego się do obowiązku z art. 44 Prawo telekomunikacyjne w Projekcie Decyzji.

W celu minimalizacji ryzyka ewentualnego uchylania decyzji Prezesa UKE z ww. przyczyny, wskazane byłoby wydanie decyzji dotyczącej całości zagadnienia w prowadzonym postępowaniu administracyjnym, w tym wyznaczenie stawki FTR.

2. Wdrożenie przez Prezesa UKE podziału prowadzonego postępowania administracyjnego stwarza ryzyko wystąpienia w przyszłości różnicowania stawek FTR, co do wysokości i terminu wdrożenia stawek FTR.

W celu minimalizacji ww. ryzyka, Prezes UKE powinien wydać jedną decyzję merytoryczną w prowadzonych postępowaniach, określając jedną wartość stawki FTR, z jednym terminem wdrożenia, dla wszystkich przedsiębiorców (uwzględniając przy tym specyfikę usług hurtowych Orange w zakresie usługi PSI), wobec których prowadzi postępowanie na rynkach świadczenia usługi zakańczania połączeń w publicznych sieciach telefonicznych, w stałej lokalizacji.

3. TMPL wskazuje na wątpliwości w zakresie spełnienia zasady proporcjonalności przy nakładaniu obowiązków regulacyjnych w Projekcie Decyzji.

Projekt Decyzji poprzez nie wskazanie stawki FTR, nie wprowadza w praktyce obowiązek kontroli opłat. Oznacza to, iż Projekt Decyzji powtarza już istniejące obowiązki regulacyjne nałożone na przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

W tym zakresie decyzje częściowe nie powodują w zasadzie istotnej zmiany na rynku, a jedynie wprowadzają dodatkowe ryzyko prawne związane z ewentualnymi uchylonymi decyzjami Prezesa UKE, które ostatecznie mogą przełożyć się na problemy rozliczeniowe usług hurtowych między operatorami.

Uwagi szczegółowe:

4. Prezes UKE stwierdził, iż:

„Rozdzielenie obowiązku z art. 44 Pt wynika z niemożliwości wyliczenia stawki FTR w chwili obecnej.”

Rekomendacja Komisji Europejskiej z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie uregulowań dotyczących stawek za zakańczanie połączeń w sieciach stacjonarnych i ruchomych (2009/396/WE) w motywie 22 stwierdza:

„W przypadku krajowych organów regulacyjnych, które dysponują ograniczonymi środkami, w celu przygotowania zalecanego modelu kalkulacji kosztów wyjątkowo może być konieczny dodatkowy okres przejściowy. W takim przypadku, jeżeli krajowy organ regulacyjny jest w stanie wykazać, że metoda (np. analiza porównawcza) inna niż model bottom-up LRIC oparty na bieżących kosztach prowadzi do wyników zgodnych z niniejszym zaleceniem i analogicznych do wyników uzyskiwanych na rynku konkurencyjnym, wówczas organ ten może uznać ustalanie tymczasowych cen na podstawie alternatywnego podejścia do dnia 1 lipca 2014 r. Jeżeli dla krajowych organów regulacyjnych dysponujących ograniczonymi środkami stosowanie zalecanej metody kalkulacji kosztów po tej dacie byłoby obiektywnie niewspółmierne, mogą one nadal stosować alternatywne metody do dnia dokonania przeglądu niniejszego zalecenia, chyba że organ ustanowiony w celu współpracy między krajowymi organami regulacyjnymi i Komisją, obejmujący odpowiednie grupy robocze, zapewni wystarczające praktyczne wsparcie i wytyczne, by zaradzić takiemu ograniczeniu środków, w szczególności odnośnie do kosztów wdrożenia zalecanej metody. Jakkolwiek rezultat wynikający z zastosowania alternatywnej metody nie powinien przekraczać średniej stawek za zakańczanie połączeń ustalonej przez krajowe organy regulacyjne stosujące zalecaną metodę kalkulacji kosztów.”

W ocenie TMPL, z uwagi na niemożność wyliczenia stawki FTR w oparciu o model kalkulacji kosztów, Prezes UKE powinien zastosować metody alternatywne tzn. analizę porównawczą.

5. Na s. 9 Projektu Decyzji, Prezes UKE określił rynek produktowy na szczeblu detalicznym. Wskazany zakres usług detalicznych pomija:

- Połączenia na numery 118xxx;
- Połączenia do sieci MON (26);
- Połączenia do sieci VoIP (39).

W ocenie TMPL, rynek produktowy na szczeblu detalicznym powinien zostać uwzględniony o ww. typy połączeń, ponieważ połączenia na ww. zakresu numeracji oraz sieci są dostępne w stacjonarnych sieciach telekomunikacyjnych w Polsce.

6. Na s. 10 Projektu Decyzji, Prezes UKE zwrócił uwagę na funkcjonowanie na rynku właściwym podmioty „OTT”, które co do zasady realizują połączenia wyłącznie pomiędzy użytkownikami danej platformy/aplikacji (nie są one międzyplatformowe).

W ocenie TMPL, Projekt Decyzji należy uzupełnić o analizę powszechnego zjawiska występowania aplikacji OTT, które wykorzystują numer stacjonarny, umożliwiając tym samym realizację połączeń między platformami lub też z sieciami telekomunikacyjnymi¹.

¹ Przykład : <https://tmo.pl/>

Dodatkowo zwracamy uwagę na powszechne zjawisko wykorzystywania technologii SIP Trunk w realizacji usługi dla klientów biznesowych przy wykorzystaniu numeracji sieci stacjonarnej. W ocenie TMPL zagrożenia te powinny zostać uwzględnione w Projekcie Decyzji.

7. Na s. 13 Projektu Decyzji, Prezes UKE zdefiniował rynek właściwy pod kątem produktowym, wyłączając z rynku połączenia do numerów sieci teleinformatycznych, połączenia do sieci inteligentnych, połączenia do numeru AUS.

W ocenie TMPL, rynek właściwy powinien zawierać następujące połączenia:

- Połączenia do numerów sieci teleinformatycznych
- połączenia do sieci inteligentnych,
- połączenia do numeru AUS
- Połączenia na numery 118xxx;
- Połączenia do sieci MON (26);
- Połączenia do sieci VoIP (39).

Połączenia na wskazane wyżej numery/sieci zawsze posiadają zakończenie sieci w stałej lokalizacji, pomimo tego, iż czasami adres świadczonych usług dodatkowych (realizowanych w oparciu o ww. zakresy numerów) może nie być tożsamy z miejscem zakończenia sieci. Przykładowo:

- realizacja połączenia AUS (19xxx) w praktyce oznacza skierowanie połączenia na numer stacjonarny (9 -cyfrowy), w którym zakończenie sieci ma stałą lokalizację. W tej stałej lokalizacji może być przyłączona centrala PBX;
- realizacja połączeń na numery 118xxx są realizowane do zakończenia sieci, które posiada stałą lokalizację, do którego przyłączone są urządzenia telekomunikacyjne podmiotu realizującego usługę informacji o numerach;
- realizacji połączeń do sieci VoIP są realizowane do zakończeń sieci, które posiada stałą lokalizację, do którego podłączone są urządzenia np. ruter, choć samo urządzenie końcowe użytkownika może zmieniać położenie, ponieważ ostatni odcinek połączenia jest realizowany w technologii radiowej.

8. Na s. 13 Projektu Decyzji, Prezes UKE uznał połączenia na numery alarmowe, jako element rynku właściwego.

W ocenie TMPL, uwzględnienie połączeń na numery alarmowe wymaga również uzupełnienia, iż usługa zakańczania połączenia na numery alarmowe powinna być bezpłatna, na całej drodze realizacji połączenia.

Ewentualne utrzymanie opłat FTR dla połączeń na numery alarmowe powoduje, iż operator inicjujący połączenie zmuszony jest pokrywać koszty innych operatorów, pomimo tego, iż połączenia alarmowe są bezpłatne dla użytkowników końcowych. Z uwagi na istotny charakter realizowanej usługi, każdy operator biorący udział w realizacji połączenia na numery alarmowe powinien ponosić koszty we własnym zakresie.

9. Na s. 16 Projektu Decyzji, Prezes UKE stwierdził:
„W analizowanej sprawie mamy, więc do czynienia z rynkiem, który w ujęciu geograficznym będzie zgodny z obszarem publicznej sieci telefonicznej w stałej lokalizacji Operatora, w której następuje zakończenie połączenia.”

W ocenie TMPL, obszar geograficzny rynku właściwego każdego operatora sieci telekomunikacyjnej w stałej lokalizacji ma wymiar krajowy, ponieważ popyt pierwotny na usługę FTR danego operatora jest realizowany przez użytkowników końcowych zlokalizowanych na całym obszarze kraju.

Mając powyższe na uwadze, TMPL proponuje uwzględnienie tej uwagi w Projekcie Decyzji.

10. Na s. 28 Projektu Decyzji Prezes UKE stwierdził, iż:

„Przepisy art. 39 i 40 Pt nie pozwalają na wprowadzenie regulacji FTR w oparciu o model operatora efektywnego typu bottom – up (dalej „model BU”) wraz z określoną przez Prezesa UKE stawką FTR, który w ocenie Prezesa UKE jest najbardziej adekwatnym i proporcjonalnym narzędziem regulacyjnym, które w skuteczny sposób pozwoli na przewyżczenie stwierdzonych w toku analizy rynku właściwego problemów rynkowych.”

W ocenie TMPL, Prezes UKE w oparciu o art. 40 ma możliwość wyznaczenia stawki FTR w oparciu o model operatora efektywnego typu bottom – up.

Artykuł 40 ust. 1a mówi:

„W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE wskazuje sposoby weryfikacji i ustalania opłat, o których mowa w ust. 3 i 4.”

W tym ustępie, Prezes UKE może definiować narzędzie regulacji (np. model operatora efektywnego typu bottom-up) wykorzystywane do weryfikacji i ustalania opłat, o ile prowadzą one do spełnienia kryteriów określonych w art. 13 Dyrektywie o dostępie.

Mając powyższe na uwadze, TMPL proponuje uwzględnienie tej uwagi w Projekcie Decyzji.